

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๐/๒๕๕๔

วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

เรื่อง ศาลภาษีอากรกลางส่งคำโต้แย้งของโจทก์ (บริษัท ไทยวิวัฒน์เคหะ จำกัด) ในคดีหมายเลขดำ
ที่ ๑๔๓/๒๕๕๒ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลภาษีอากรกลางส่งสำนวนคดีภาษีอากรหมายเลขดำที่ ๑๔๓/๒๕๕๒ ระหว่าง บริษัท
ไทยวิวัฒน์เคหะ จำกัด โจทก์ กรมสรรพากร ที่ ๑ นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ ที่ ๒ นายดิน โต๊ะกาเรม
ที่ ๓ นายจุฑาทุช จงเสถียร ที่ ๔ จำเลย ตามหนังสือที่ ยธ ๐๒๐๑/๐๖๖๒๕ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม
๒๕๕๓ โดยมีคำร้องของบริษัท ไทยวิวัฒน์เคหะ จำกัด โจทก์ ซึ่งเป็นผู้ร้องในคดีดังกล่าว ลงวันที่
๒ มีนาคม ๒๕๕๓ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า
พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ และ
ข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ สรุปความได้ว่า ผู้ร้อง
ในคดีดังกล่าวเป็นโจทก์ฟ้องคดีภาษีอากรหมายเลขดำที่ ๑๔๓/๒๕๕๒ ต่อกรมสรรพากรกับพวกรวม
๔ คน เป็นจำเลย ในข้อหาหรือฐานความผิด ประมวลรัษฎากรประเมินภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก
 ณ ที่จ่าย และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย ไม่ถูกต้องต่อศาลภาษีอากรกลาง เมื่อวันที่ ๕
กรกฎาคม ๒๕๕๒ โดยจำเลยที่ ๒, ๓ และ ๔ เป็นคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ได้ประเมินให้ผู้ร้อง
เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย สำหรับรอบระยะเวลาบัญชี ปี ๒๕๓๔ เป็นเงิน ๒,๓๗๕,๘๔๐ บาท
และรอบระยะเวลาบัญชี ปี ๒๕๓๕ เป็นเงิน ๒,๐๑๔,๕๑๔.๓๘ บาท รวมเป็นเงิน ๔,๓๙๐,๓๕๔.๓๘ บาท
และออกคำสั่งให้ผู้ร้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย สำหรับรอบระยะเวลาบัญชี ๑ มกราคม
ถึง ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๔ เป็นเงิน ๗๖,๑๔๓.๖๐ บาท และรอบระยะเวลาบัญชี ๑ มกราคม ถึง
๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๕ เป็นเงิน ๑,๔๗๘.๑๕ บาท และออกคำสั่งให้ผู้ร้องเปลี่ยนแปลงผลขาดทุนสุทธิ
สำหรับรอบระยะเวลาบัญชี ปี ๒๕๓๔ เป็น - ๔,๑๑๓,๕๖๕.๑๗ บาท และปี ๒๕๓๕ เป็น
- ๕๖๑,๖๒๑.๕๐ บาท โดยผู้ร้องเห็นว่าการประเมินและการให้เปลี่ยนแปลงผลขาดทุนสุทธิของเจ้าพนักงาน
ประเมินและคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ไม่ถูกต้อง จึงอุทธรณ์คัดค้านการประเมินและ
คัดค้านคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการดังกล่าวต่อศาลภาษีอากรกลาง

ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลฎีกาชั้นกลาง ผู้ร้องได้ขอยื่นบัญชีระบุพยานต่อศาลโดยอ้างว่าได้ยื่นบัญชีระบุพยานไว้ก่อนแล้ว แต่ตรวจในสำนวนไม่พบตามที่ได้ให้เสมียนทนายนำมายื่นต่อศาล อีกทั้งเสมียนทนายก็ได้ออกจากงานไปแล้ว โดยศาลฎีกาชั้นกลางพิจารณาแล้วไม่อนุญาตให้ยื่นบัญชีระบุพยานได้ จึงให้ยกคำร้อง จากข้อเท็จจริงดังกล่าว ผู้ร้องจึงได้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาชั้นกลาง ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๓ ขอให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย โดยมีสาระสำคัญว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลฎีกาชั้นกลางและวิธีพิจารณาคดีฎีกาชั้นกลาง พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ และข้อกำหนดคดีฎีกาชั้นกลาง พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐ ที่กำหนดให้คู่ความยื่นบัญชีระบุพยานก่อนวันชี้สองสถาน ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน เมื่อระยะเวลาที่กำหนดให้ยื่นบัญชีระบุพยานสิ้นสุดลง ถ้าคู่ความซึ่งมิได้ยื่นบัญชีระบุพยานแสดงให้เห็นเป็นที่พอใจแก่ศาลได้ว่า มีเหตุอันสมควรไม่สามารถยื่นบัญชีระบุพยานตามกำหนดเวลาดังกล่าวได้ คู่ความอาจยื่นคำร้องพร้อมบัญชีระบุพยานไม่ว่าเวลาใด ๆ ก่อนพิพากษาคดีขออนุญาตอ้างพยานหลักฐานเช่นว่านั้น เป็นบทบัญญัติที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพราะเป็นการให้สิทธิแก่รัฐหรือกรมสรรพากรฝ่ายเดียว และเป็นการจำกัดสิทธิของโจทก์ ซึ่งในคดีแพ่งทั่วไปให้สิทธิบุคคลทุกคนเสมอภาคทางกฎหมาย

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย คือ

๑. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลฎีกาชั้นกลางและวิธีพิจารณาคดีฎีกาชั้นกลาง พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่

๒. ข้อกำหนดคดีฎีกาชั้นกลาง พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ นั้น

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลฎีกาชั้นกลาง พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ บัญญัติว่า “เพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาเป็นไปโดยสะดวกรวดเร็วและเที่ยงธรรม อธิบดีผู้พิพากษาศาลฎีกาชั้นกลาง โดยอนุมัติประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดใดๆ เกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐาน ใช้บังคับในศาลฎีกาชั้นกลางได้

ข้อกำหนดนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

การที่ผู้ร้องโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลฎีกาชั้นกลาง พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ ในส่วนที่ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลฎีกาชั้นกลางโดยอนุมัติประธานศาลฎีกาออกข้อกำหนดใดๆ เกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานเป็นการให้สิทธิแก่กรมสรรพากรฝ่ายเดียวและจำกัดสิทธิของผู้ร้องว่าเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ นั้น พิจารณาดูแล้วเห็นว่า ผู้ร้องได้โต้แย้งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลฎีกาชั้นกลาง พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ โดยไม่ได้ระบุว่าขัดหรือแย้งกับมาตราใดของรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับเหตุในคำร้องตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของ

ศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวด ๑ การยื่นและถอนคำร้อง ข้อ ๕ กำหนดว่า คำร้องต้องทำเป็นหนังสือ ใช้ถ้อยคำสุภาพและมีรายการดังต่อไปนี้ (๒) ระบุมาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่เกี่ยวกับเหตุในคำร้อง ดังนั้นเมื่อผู้ร้องไม่ได้ดำเนินการในการเตรียมคำร้องให้ถูกต้องตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวด ๑ ข้อ ๕ (๒) จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

ในส่วนประเด็นที่สองที่เกี่ยวกับข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐ ในส่วนที่เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการขออนุญาตยื่นบัญชีระบุนายก่อนพิพากษาคดีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ นั้น รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

ดังนั้น การที่ผู้ร้องโต้แย้งว่า ข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐ ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากร ฯ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ นั้น พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ข้อกำหนด ฯ ดังกล่าวมิใช่เป็นกฎหมายที่ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ จึงไม่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ตามนัยคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๒ จึงไม่อยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาวินิจฉัย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า

๑. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ ไม่เป็นกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีจึงยกคำร้อง

๒. ข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๐ ไม่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงไม่อยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัย

ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ